

Nordisk Råd
Ved Stranden 18
1061 København K

Dato 29. maj 2020
J. nr. 2020-228

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Svar på skriftligt spørgsmål (E 6/2020) fra Nordisk Råd om de fremtidige tidszoneinddelinger i Norden

Hermed sender formandskabet for Nordisk Ministerråd Danmark, Grønland og Færøerne svar fra de nordiske lande vedrørende E 6/2020: Skriftligt spørgsmål om de fremtidige tidszoneinddelinger i Norden. Spørgsmålet er stilet til Danmarks, Norges, Finlands, Sveriges og Ålands regeringer.

Nedenfor er hver af landenes svar angivet under de i alt fire spørgsmål fra Nordisk Råd:

Spørgsmålet lyder:

Nordiska rådets utskott för tillväxt och utveckling i Norden, som arbetar med nordiskt parlamentariskt samarbete, med utgångspunkt i både arbetsmarknadspolitiska, näringspolitiska, finanspolitiska, regionalpolitiska och gränshinderperspektiv, har noterat det pågående arbetet inom EU vad avser ett avskaffande av sommartid/indelningen av Europa i nya tidszoner, och att länderna själva kan välja vilken tidszon man önskar tillhöra i framtiden. Utskottet har med oro noterat signaler från de nordiska länderna, att dessa preliminärt drar i olika riktningar i denna fråga.

Med anledning av detta önskar utskottet svar på följande frågor:

- 1. Har regeringen en öppen dialog med sina nordiska och baltiska grannar i fråga för att sannolikhöra ett väl underbyggt nationella ställningstagande rörande vilken tidszon det egna landet önskar höra till framöver?**

Sverige:

Det svenska Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) deltar i den arbetsgrupp som Finland har initierat om att främja en koordinerad inställning till frågan om val av tidszoner.

Åland:

Ålands landskapsregering har kommunicerat med representanter från kommunikationsministeriet i Helsingfors, infrastrukturdepartementet i Stockholm, samt deltagit i ett nordiskt-baltiskt koordineringsmöte om avskaffande av tidsomställningar via Skype. Landskapsregeringen har även kommunicerat med Nordiska rådet och Föreningen Svensk Sjöfart. Landskapsregeringen understödjer en djupare nordisk dialog för att hitta en samsyn.

Norge:

Nærings- og fiskeridepartementet har en dialog med nordiske og baltiske land om spørsmålet. Vi har deltatt på to møter om temaet, ett i desember 2019 og ett i februar 2020. Hensikten med møtene har vært å orientere om status i de ulike landene, samt øke det samlede kunnskapsgrunnet for beslutning om tidszoner. Det finske samferdselsdepartementet har vært initiativtaker til dialogen. Sverige, Island, Litauen, Estland, Finland og Norge har deltatt i møtene.

Finland:

Finland har diskuterat samordningen med Ålands landskapsregering och med andra nordiska länder och Baltikum. Följande länder har deltagit i diskussionerna: Finland, Estland, Litauen, Sverige, Norge och Island. Medlemsstaterna har betonat behovet av att undvika fragmentering av tidszoner i Europa. Med andra ord är samordning en viktig fråga. Finland har inlett en process med våra grannländer och syftet är att diskutera möjligheterna att samordna val av permanent tid för att undvika "tidszonlappverk". Diskussionerna har varit mycket hjälpsamma och pragmatiska. Vi har använt det finska utvärderingsverktyget för att skapa gemensamma scenarier.

Danmark:

Danmark har desværre ikke haft mulighed for at deltage i det nordisk-baltiske møde i december 2019 vedrørende koordination af tidszoner i forbindelse med Kommissionens forslag om afskaffelse af de halvårslige tidsomstillinger. Danmark har dog efterfølgende været i dialog med Finland og har i den forbindelse modtaget både "Comparison of time zone alternatives for the Nordic and Baltic countries" samt konklusionerne fra mødet og er derfor orienteret herom.

Såfremt det besluttes at afskaffe det halvårslige tidsskift, støtter Danmark, at der foretages en koordinering af valg af tidszoner, så vi undgår, at der i EU bliver et kludetæppe af forskellige tidszoner – særlig fsva. vores nabolande.

2. Har regeringen beaktat konsekvenserna för den gränsnära arbetsmarknaden, samt för handeln över de nordiska gränserna?

Sverige:

Regeringen gav redan i början av maj 2018 till myndigheten Statskontoret i uppdrag att kartlägga kända effekter av tidsomställningen. Utgångspunkten för många organisationer som yttrade sig om rapporten är att det inte bör införas ett lapptäcke med olika tidzoner som skulle riskera att missgynna såväl handel som rörlighet över gränserna.

Den svenska regeringen har ännu inte tagit ställning till EU-kommissionens förslag om att avskaffa de säsongsbaserade tidsomställningarna. Infrastrukturminister Tomas Eneroth har uttalat att det behöver finnas en bred förankring och uppslutning i riksdagen innan Sverige tar ställning till förslaget om att avskaffa tidsomställningar och, om så blir aktuellt, vilken normaltidsomställning som ska gälla framöver. Regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen i denna fråga. Regeringen har därför ännu inte tagit ställning till frågor som blir aktuella om rådet och Europaparlamentet beslutar om att avskaffa de säsongsbaserade tidsomställningarna.

Åland:

Landskapsregeringen har tagit del av synpunkter från Ålands näringsliv, Företagarna på Åland samt Rederierna i Finland, vilka alla ser en fördel med en gemensam tidszon för Östersjöområdet. Landskapsregeringen bedömer att en sådan lösning skulle stärka samarbetet i regionen och förespråkar således en gemensam tidszon för Östersjöområdet.

Norge:

Dette er tema som vil være aktuelle å be om innspill på i en eventuell åpen høring av forslaget om avvikling av klokkestilling og valg av tidssoner. Regjeringen har foreløpig ikke besluttet verken om eller når en åpen høring av forslaget skal gjennomføres.

Finland:

Finland har samlat synpunkter från medborgare och företag på kommissionens initiativ genom remiss, Gallup och webbenkät. Samtliga remissinstanser understödde förslaget om att slopa omställningen av klockan.

En övergång till permanent vintertid understöddes av orsaker som hänför sig till hälsa och sömnrhyth. Vintertid vann särskilt mycket understöd inom branscher där arbetet i regel börjar tidigt på morgonen. Även med tanke på värdepappersmarknaden ansågs vintertid vara bättre än sommartid.

I de remissvar där man föredrog permanent sommartid betonades de ljusa somrarnätternas gynnsamma inverkan på trafiksäkerheten och de ökade möjligheterna till motion och idrott utomhus efter arbetsdagen.

I majoriteten av remissvaren tog man inte ställning till förmån för någondera av de föreslagna tidszonerna. I vissa remissyttranden påpekades dock att det är viktigt att Finland hör till samma tidszon som grannländerna.

Ålands landskapsregering har presenterat sin egen position i tidskiftet. Enligt dessa synpunkter hela Åland skulle drabbas extra hårt om tidsskillnaden mellan Finland och övriga nordiska länder utökas, med tanke på Ålands geografiska läge och täta kontakter med Finland och Sverige samt den omfattande färjetrafiken mellan länderna.

Åland har lagstiftningsbehörighet om EU-lagstiftningen i den mån frågan hör till landskapets självstyre. Fördelningen av lagstiftningsbehörighet stadgas i av Ålands självstyrelselag (1144/1991). Landskapets lagstiftningsbehörighet föreskrivs i 18 § och rikets behörighet i 27 §.

Finland kan inte på nationell nivå besluta att slopa tidsomställningen, utan beslutet måste fattas av EU. Ifall det på EU-nivå fattas ett beslut om att avskaffa omställningen av klockorna, bestämmer riksdagen slutligen om vilken tid som blir permanent i Finland.

Danmark:

Transport- og Boligministeriet foretog i efteråret 2018 en grundig høring af civilsamfund, interesseorganisationer og erhverv for på bedst mulig vis at få kendskab til både holdningen til henholdsvis sommer- og vintertid samt konsekvenserne af Kommissionens forslag. Derudover blev der opfordret til en bred folkelig debat om emnet, da man ønskede at vide, hvad den danske befolkning foretrækker, og hvilke konsekvenser henholdsvis sommer- og vintertid har.

Resultatet af den nationale høring og den offentlige debat i efteråret 2018 viser, at der ikke synes at være en klar præference for at ændre det nuværende system.

Såfremt det besluttes at afskaffe tidsskiftet, ønsker nogle organisationer, f.eks. byggebranchen, permanent vintertid, så der er gavn af en lysere time om morgenen i vinterperioden. Heroverfor står andre organisationer, særligt idræts- og turismeorganisationerne, som ønsker permanent sommertid på grund af de lysere sommeraftener.

Hvis tidsomstillingen afskaffes, er der dog enighed om, at det er afgørende med en koordineret løsning i EU, således at man ikke ender med et kludetæppe af tidszoner i EU, da det vil medføre udfordringer for den grænseoverskridende handel – særlig for Danmarks samhandel med nabolandene. Det vil derfor være meget u hensigtsmæssigt for både erhvervsliv og mange borgere, hvis nabolande vælger en anden tidszone end Danmark.

Danmark har endnu ikke en endelig holdning til Kommissionen forslag og den danske regering har derfor heller ikke truffet beslutning om, hvilken tidszone, som Danmark vil skulle være i, såfremt Kommissionens forslag vedtages.

3. Har regeringen noterat särskilda regioner eller sektorer som skulle kunna drabbas extra hårt om tidszontillhörigheten drar i olika riktningar mellan nordiska länder?

Sverige:

Se svar på spørgsmål 2.

Åland:

Hela Åland skulle drabbas extra hårt om tidsskillnaden mellan Finland och övriga nordiska länder utökas, med tanke på Ålands geografiska läge och täta kontakter med Finland och Sverige samt den omfattande färjetrafiken mellan länderna.

Norge:

Regjeringen har notert seg forskningsfunn, vist til av Kommisjonen, om at ordninger i EU som ikke er synkroniserte, dvs. at noen land stiller klokken og andre ikke, vil medføre høyere kostnader for transnasjonal handel, ubeleiligheter og mulige avbrudd i kommunikasjon og reise, og lavere produktivitet i det indre markedet for varer og tjenester.

Finland:

Det är av yttersta vikt att medlemsstaternas val av permanent tid samordnas för att undvika splittring av tidszoner. Tidsöverföringen måste överges enhetligt i hela unionen för att säkerställa att den inre marknaden, industrin och särskilt transporten fungerar. Finland vill ta itu med tidskiftet problem, särskilt inom transport- och logistikbranschen.

Danmark:

Se svar på spørgsmål 2.

4. Har regeringen gjort en cost-benefitanalys som ger svar på frågan om vad landet hade vunnit på om hela fastlands-Norden valde att tillhöra samma tidszon i framtiden?

Sverige:

Se svar på spørgsmål 2.

Åland:

Landskapsregeringen har tagit del av synpunkter från Ålands näringsliv, Företagarna på Åland samt Rederierna i Finland, analysen Comparison of time

zone alternatives for the Nordic and Baltic countries av Esko Lehtonen & Satu Innamaa, VTT samt Kartläggning av tidsomställningens effekter i Sverige, statskontoret 2018:24. Landskapsregeringen har på basis av dessa underlag kommit till slutsatsen att den bästa lösningen skulle vara Permanent CET summer time for all, vilket är Scenario 5 i analysen Comparison of time zone alternatives for the Nordic and Baltic countries. Det skulle innebära att Sverige, Norge och Danmark behåller sin sommartid, medan Finland, Estland, Lettland och Litauen behåller sin vintertid som permanent tid och alla dessa länder således hamnar i samma tidszon.

Norge:

Nei.

Finland:

Finland undersökte möjliga alternativ för en gemensam strategi. I forskningen som utfördes av VTT Technical Research Center Finland Ltd. undersöktes vilka tidszoner som skulle vara det rekommenderade valet att de flesta länder kunde se att de uppfyller sina mål i Norden och Baltikum om sommartid avskaffades. Det finska utvärderingsverktyget användes för att skapa gemensamma scenarier.

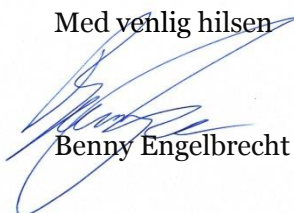
Slutsatsen av forskningen var att valet mellan scenarier är ett val mellan morgon- och kvällstid med dagsljus. Valet mellan dem är i huvudsak ett politiskt beslut: forskningen fann också att det inte finns några starka vetenskapliga bevis att varken välja över en annan.

Finland anser att flytten av klockor bör överges på ett harmoniserat sätt, så att flytten av klockor överges gemensamt i alla medlemsländer. Detta är viktigt t.ex. för företag och transport.

Danmark:

Nej.

Med vänlig hilsen

Benny Engelbrecht